

Adreça a una escriptora que equivocava els gèneres per culpa d'un feminisme mal entès

*Dedicat a la Secció Filològica de l'Institut
d'Estudis Catalans per la seva enorme
tasca de posar al dia, amb tanta promptitud,
la normativa lexical de la nostra llengua.*

Permet-me, dona, que faci una esmena
a l'únic vici del teu noble estil,
que, potser per afany antiviril,
gènere i sexe confon i malmena.

Si té una dona una professió
només per homes fins ara exercida,
has de pensar que pot ser suïcida
feminitzar-la amb un nom carrincló.

Si una dona és doctor i li dius doctora,
no està gens malament, car t'ho permet
(sense forçar cap deure ni cap dret)
l'analogia de senyor i senyora.

Si és dentista, l'hauràs de deixar igual:
no fóra bo de dir-li «dentistessa»;
si és metge, sí que li pots dir metgessa
sense fer cap error gramatical

(tot i que el nom també escau a la dona
que és del metge d'un poble, la muller).
I, si fas cas de tot el que et diré
detectaràs què sona i què no sona.

Si una dona fa versos, és normal
de dir-li poetessa (fóra indigne
pensar que el femení no li és prou digne,
o bé que el masculí li fa menys mal).

És lleig, en canvi, dir-li «la poeta»
ferint la concordança i el bon gust;
però és que a més a més és tan injust
com dir «profet» a un home que és profeta.

I viceversa: si dius «prostitut»
a un home que es dedica al vell ofici
que permet fer amb el cos un benefici,
què et privarà de dir-li també «put»?

O si una dona (i d'això pren-ne nota)
pilotés helicòpters i avions,
ni que et doni el ser dona mil raons,
seràs capaç de dir-li mai «pilota»?

Igualment trobaria que és molt trist
decidir que és «planet» aquest planeta,
dir «trompet» a un que toqui la trompeta
i a un arrencaqueixals dir-li «dentist».

Els gèneres i els sexes, escriptora,
no són mai totalment coincidents,
i, per més que t'hi facis amb les dents,
cap furor femení no és mai «furora».

Els codis de la llengua són molt nets:
no tenim «sargantans», ni «cocodriles»,
ni «cigals», ni «llenguades», ni «mandriles»,
ni «gavins», ni «esparveres», ni «orenets».

Ni un tren no pot ser el mascle d'una trena,
ni és una fila el femení d'un fil,
ni vila no designa «dona vil»,
ni mai no fan l'amor el be i la bena.

I és que, posem per cas, un esparver
tant pot ser mascle com pot ser femella;
el seu nom masculí s'aplica a ella
i a ell ensems. Ni hi tenim res a fer.

Homes i dones, rebutgem la broma
dels hòrrids masculins i femenins!
El sexe i el llenguatge són sublims;
si fent l'amor no hem de ser mai mesquins
tampoc no hem de ser un plom usant la ploma.

SALVADOR OLIVA, *El somriure del tigre*

